



Paragraf 28

Ärendenummer KS2024/103

## Utbyggnadsplan för Enköpings kommun - beslut om uppdrag

### Kommunstyrelsens PLEX-utskotts beslut

Kommunstyrelsens plan- mark- och exploateringsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta att:

1. samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar och bolag ta fram en utbyggnadsplan för Enköpings kommun,
2. utbyggnadsplanen ska innehålla en sammanvägd prioriteringsordning av utbyggnaden av nya bostads- och verksamhetsområden samt större infrastrukturobjekt och kommunal service.

### Sammanfattning

De senaste åren har ett antal områden planlagts eller initierats för planläggning, majoriteten i eller i anslutning till Enköpings stad. Initiativen har kommit både från privata fastighetsägare och kommunen. Den höga tillväxttakten ställer krav på både personella resurser och utbyggnad av infrastruktur och service. Blickar vi framåt finns fortsatt stora kommunala investeringsbehov, föranledda av både behov av upprustning och utökningar/nybyggnation kopplade till en växande stad och befolkning.

Den snabba tillväxten har också ställt krav på kapaciteten i de tekniska försörjningssystemen, till exempel vatten- och avloppsnät, elnät och dagvattenhantering. Detsamma kan ses gällande väginfrastruktur, trafik- och kollektivtrafiksystem.

Med bakgrund till ovan nämnda förutsättningar behövs en utbyggnadsplan för kommunens översiktsplanering innehållande en sammanvägd prioriteringsordning av utbyggnaden av nya bostads- och verksamhetsområden samt större infrastrukturobjekt och kommunal service.

Utbyggnadsplanen kan bidra med en transparent och tydlig bild av när nya bostads- och verksamhetsområden samt större infrastrukturobjekt och kommunal service i kommunen ska byggas ut, även till en gemensam långsiktig verksamhetsplanering och synkning mot investeringsplanen.



Arbetet med att ta fram en utbyggnadsplan tar ungefär ett år. Det innebär att utbyggnadsplanen kan skickas på remiss under vintern 2024/2025 och beslutas om under våren 2025.

**Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse, 2024-03-06

---

**Beslutet skickas till:**

Enheten för översiktsplanering, för åtgärd



Samhällsbyggnadsförvaltningen  
Anna Hallberg  
0171-62 54 71  
anna.hallberg@enkoping.se

Kommunstyrelsen

## Utbyggnadsplan för Enköpings kommun

### Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att

1. Samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar och bolag ta fram en utbyggnadsplan för Enköpings kommun.
2. Utbyggnadsplanen ska innehålla en sammanvägd prioriteringsordning av utbyggnaden av nya bostads- och verksamhetsområden samt större infrastrukturobjekt och kommunal service.

### Ärendet

#### Bakgrund

De senaste åren har ett antal områden planlagts eller initierats för planläggning, majoriteten i eller i anslutning till Enköpings stad. Initiativen har kommit både från privata fastighetsägare och kommunen. Högkonjunktur och en stark ekonomisk och befolkningsmässig tillväxt i hela Mälardalen har resulterat i en rekordhög etablerings- och inflyttningstakt.

Den höga tillväxttakten ställer krav på både personella resurser och utbyggnad av infrastruktur och service. Inflyttning och företagsetablering bidrar med högre skatteintäkter och andra positiva ekonomiska effekter men ställer även krav på stora kommunala ekonomiska investeringar. Blickar vi framåt finns fortsatt stora kommunala investeringsbehov, föranledda av både behov av upprustning och utökningar/nybyggnation kopplade till en växande stad och befolkning.

Den snabba tillväxten har också ställt krav på kapaciteten i de tekniska försörjningssystemen, till exempel vatten- och avloppsnät, elnät och dagvattenhantering. Detsamma kan ses gällande väginfrastruktur, trafik- och kollektivtrafiksystem. Flera verksamheter, både kommunala, regionala och nationella, varnar nu för att de inte kommer kunna leverera på de nivåer eller i den takt som varit rådande under det senaste årtiondet. Konkreta exempel är att vatten- och avloppssystemet har svårigheter att leverera till alla utpekade bostads- och verksamhetsområden, elnätet i Mälardalen är underdimensionerat och stora

kapacitetsökningar behövs nationellt, samt att budget till kollektivtrafik är ansträngd och hårda prioriteringar av trafik kommer behöva göras.

Sedan tidigare finns ett befolkningsmål om att kommunen ska ha 50 000 invånare 2030. I arbetet med den nya översiktsplanen (ÖP2040) föreslås en planeringsinriktning om att möjliggöra för en befolkningsmängd på 60 000 invånare 2040. Den inriktningen tar hänsyn till läget på fastighetsmarknaden och kommunens investeringsmöjligheter.

Vid analys av den befintliga planberedskapen, den pågående planeringen och de utpekade bostadsområdena i översiktsplanerna konstateras att det finns en överkapacitet av bostäder jämfört med planeringsinriktningen för befolkningsmängd.

Både den fördjupade översiktsplanen för Enköpings stad och den kommunövergripande översiktsplanen för kommunen, som är under revidering, innehåller ett antal nya bostads- och verksamhetsområden. Områdena är till viss del prioriterade men inte i en sammanvägd och kommunövergripande prioriteringsordning.

#### **Ärendets beredning**

Behovet av en utbyggnadsplan har vuxit fram hos förvaltningen under en tid. Under vintern 2023/2024 har idén förankrats internt i organisationen. Behovet av en utbyggnadsplan har även förankrats med berörda externa aktörer. Kommunstyrelsen fick en information om ärendet på sammanträdet den 27 februari.

Under förankringsresan har behovet av utbyggnadsplanen bekräftats och stärkts ytterligare. Det som särskilt lyfts som viktiga effekter av arbetet är att utbyggnadsplanen kan bidra med en transparent och tydlig bild av när nya bostads- och verksamhetsområden samt större infrastrukturobjekt och kommunal service i kommunen ska byggas ut. Men även till en gemensam långsiktig verksamhetsplanering och synkning mot investeringsplanen.

#### **Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning**

Med bakgrund till ovan nämnda förutsättningar gör förvaltningen bedömningen att det behövs en utbyggnadsplan för vår översiktsplanering innehållande en sammanvägd prioriteringsordning av utbyggnaden av nya bostads- och verksamhetsområden samt större infrastrukturobjekt och kommunal service.

Utöver de nämnda effekterna ovan bedöms utbyggnadsplanen även bidra till en bättre samordning inom den strategiska planeringen och ett viktigt steg för att förbereda för den taktiska planeringen. Utbyggnadsplanen bedöms även bidra till

en bättre samordning och nyttjande av genomförda investeringar i infrastruktur och service.

Förvaltningen bedömer att utbyggnadsplanen är ett strategiskt och politiskt viktigt styrdokument och föreslår därför att kommunstyrelsen driver arbetet och beslutar om utbyggnadsplanen. Kommunfullmäktige ansvarar i sin tur, genom översiktsplanen, för att peka ut hur kommunen ska utvecklas geografiskt och plan-, mark- och exploateringsutskottet för att genomföra planläggning utifrån den beslutade prioriteringsordningen i utbyggnadsplanen.

Konsekvenserna av utbyggnadsplanen ska analyseras och bedömas inför beslut om planen.

Förvaltningen bedömer att arbetet med att ta fram en utbyggnadsplan tar ungefär ett år. Det innebär att utbyggnadsplanen kan skickas på remiss under vintern 2024/2025 och beslutas om under våren 2025.

#### ***Ekonomiska konsekvenser***

Arbetet kommer genomföras med befintliga personella resurser inom kommunen. De analyser och utredningar som behöver tas fram är antingen redan beslutade och budgeterade eller bedöms kunna tas fram med befintliga resurser.

Principer som rör ekonomiska konsekvenser kommer att ingå som parametrar vid prioriteringen av utbyggnadsområden.

#### ***Sociala och miljömässiga konsekvenser***

Principer som rör sociala och miljömässiga konsekvenser kommer att ingå som parametrar vid prioriteringen av utbyggnadsområden.

### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse, 2024-03-06

Patrik Holm  
Verksamhetschef strategisk planering  
Enköpings kommun

Anna Hallberg  
Strategisk samhällsplanerare  
Enköpings kommun